

เทศบาลต่าบกบัวชัย

เลขที่รับ 1327 วันที่ 22/06/64 เวลา 13.00 น.

สานักปลัดฯ

กองคลัง

กองช่าง

กองการทีกษา

กองสาธารณสุข

กองฯ.....

ที่ว่าการอำเภอเมืองกาฬสินธุ์

ถนนเลี่ยงเมืองหัวคู กาส ๔๖๐๐๐

๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๔

ที่ กส ๐๑๙๙/๑๗๖๔

เรื่อง ชักซ้อมแนวทางและขั้นตอนการปฏิบัติในอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานเกี่ยวกับที่ดินสาธารณะประโยชน์ และการมอบอำนาจให้ระหว่างชั้นนาเขต ลงชื่อรับรองเขตและร่วมเป็นพยานตรวจสอบที่ดินสาธารณะประโยชน์

อ้างถึง หนังสืออำนวยการสินธุ์ ที่ กส ๐๑๙๙/๑๗๖๔ ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๔

เรียน นายกเทศมนตรีตำบล ทุกแห่ง และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสืออำนวยการสินธุ์ ที่ กส ๐๑๙๙/๑๗๖๔

ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๔

จำนวน ๑ ชุด

๒. สำสั่งอำนวยการสินธุ์ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๒

จำนวน ๑ ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึง อำนวยการสินธุ์ได้แจ้งชักซ้อมแนวทางและขั้นตอนการปฏิบัติในอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานเกี่ยวกับที่ดินสาธารณะประโยชน์ ตามระเบียบ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง นั้น

กระหวงมหาดไทยแจ้งว่า มีปัญหาร้องเรียนในเรื่องการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ของกรรมการปกครอง กรมที่ดิน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ในเรื่องเกี่ยวกับการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง การขอถอนสภาพ การคุ้มครองที่ดินสาธารณะประโยชน์ และการอนุญาตให้ใช้ที่ดินสาธารณะประโยชน์ประเภทต่าง ๆ ซึ่งสาเหตุเนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานหรือผู้รับผิดชอบ ตามระเบียบกฎหมายมีความไม่เข้าใจ สับสน ในขั้นตอนและแนวทางปฏิบัติ

ดังนั้น เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้รับผิดชอบตามระเบียบกฎหมายได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง สอดคล้อง และเป็นไปในแนวทางเดียวกัน กระหวงมหาดไทยจึงมอบหมายให้กรรมการปกครอง ร่วมกับ กรมที่ดิน และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จัดทำสรุปขั้นตอนและแนวทางปฏิบัติในอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานเกี่ยวกับที่ดินสาธารณะประโยชน์ เพื่อให้จังหวัดและอำเภอหรือผู้เกี่ยวข้องรู้ดีเป็นแนวทางปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนด (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) และการมอบอำนาจให้ระหว่างชั้นนาเขต ลงชื่อรับรองเขตและร่วมเป็นพยานตรวจสอบที่ดินสาธารณะประโยชน์ในฐานะผู้ปกครองท้องที่ (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) โดยใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

- ๑. ผู้ตรวจประเมิน ผู้ตรวจสอบและผู้อนุมัติ ลงชื่อรับรองเขต
ลงชื่อรับรองเขตและร่วมเป็นพยานตรวจสอบที่ดินสาธารณะประโยชน์

ข้อแสดงความนับถือ

ผู้ตรวจประเมิน ผู้ตรวจสอบและผู้อนุมัติ

ที่ทำการปกครอง

กลุ่มงานบริหารงานปกครอง
โทร. ๐-๔๓๘๑-๔๘๙๑

๕

(นายชานุ บุตรวงศ์)

ปลัดอำเภอ รักษาราชการแทน

(นายอธิบดี บัวสุวัฒนา)

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

(นายกเทศมนตรีตำบลบึงบัว)

คำสั่งสำเนาเมืองกาฬสินธุ์

ที่ ๔๑ /๒๕๖๒

เรื่อง มอบอำนาจให้รังวัชช์แนวเขต ลงชื่อรับรองเขตและร่วมเป็นพยานตรวจสอบที่ดิน
สาธารณประโยชน์ในฐานะผู้ปกครองท้องที่

ด้วยในการรังวัดอกรหังสือแสดงสิทธิ์ในที่ดิน การรังวัดตรวจสอบเนื้อที่ สอเบต แบ่งแยก
รวมโฉนดและการรังวัดประเภทอื่น ๆ นั้น หากที่ดินที่ขอรังวัดมีอาณาเขตติดต่อกับที่ส่วนของท้าม หรือที่ดิน
สาธารณประโยชน์ที่ประชาชนใช้ร่วมกัน ซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่คุ้มครองของนายอำเภอร่วมกับองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น ผู้ดูแลรักษาด้วยกันไปร่วมเป็นพยานตรวจสอบที่ดิน สภาพการท่าประโยชน์ ระหว่างที่ดินและ
ลงชื่อรับรองแนวเขตที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินแปลงนั้น ๆ ด้วย

ดังนั้น เพื่อให้การรังวัดที่ดินทุกประเภทเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเป็นการแบ่งเบาภาระ
หน้าที่ของนายอำเภอ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่
พระพุทธศักราช ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑
จะเปียบกระร่วงมหาดไทยว่าด้วยการคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
สำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน พ.ศ. ๒๕๕๓ (ข้อ ๖) ประกอบกับหังสือรายที่ดินที่ดินที่ดิน
๐๗๑๙/ว ๕๒๕ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ เรื่องให้สอบสวนผู้ปกครองท้องที่ก่อนอกรหังสือแสดงสิทธิ์
ในที่ดิน จึงมอบให้กำนันหรือผู้ใหญ่บ้านในท้องที่ ซึ่งที่ดินแปลงที่ขอรังวัดนั้นตั้งอยู่ หรือปั้ดอำเภอ กรณีพื้นที่
ขอรังวัดตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ เป็นผู้ออกไปร่วมเป็นพยานตรวจสอบ ระหว่างที่ดินและลงชื่อรับรอง
แนวเขตที่ดินสาธารณประโยชน์ในอำนาจของนายอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ โดยให้ใช้ความระมัดระวังไม่ให้เกิดความเสียหาย
แก่ราชการ หากมีปัญหาหรืออุปสรรคที่ไม่สามารถตัดสินใจหรือแก้ไขได้ ให้รับรายงานนายอำเภอเมืองกาฬสินธุ์
ทราบโดยทันที เพื่อจะได้หาทางแก้ไขต่อไป

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๔๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายสมเจตน์ เต็็มคงคล)
นายอำเภอเมืองกาฬสินธุ์

ที่ กส ๐๑๖/ว ๒๕๖๑

ที่ว่าการอำเภอเมืองกาฬสินธุ์

ถนนกาฬสินธุ์ กส ๔๖๐๐

๒๕๖๑ มกราคม ๒๕๖๑

เรื่อง ซักซ้อมแนวทางและขั้นตอนการปฏิบัติในอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานเกี่ยวกับที่ดินสาธารณะประโยชน์
เรียน นายกเทศมนตรีเมืองกาฬสินธุ์ นายกเทศมนตรีตำบล ทุกแห่ง และนายกองค์กรบริหารส่วนตำบลหน่องกุง
อ้างถึง ๑. พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระราชบัญญัติที่ดินอันเป็นสาธารณะ ๒๔๕๗
๒. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรูปและรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณะ ๒๔๕๘
ของแผ่นดิน สำหรับผลเมืองใช้ร่วมกัน พ.ศ. ๒๔๕๙
๓. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาต ตามตรา ๙
แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๕๗
๔. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอนุญาตให้ดูดทราย พ.ศ. ๒๔๕๖
๕. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการถอนสภาพ การจัดซื้อขายเปลี่ยน และการ
จัดหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๕๐
๖. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์การเป็นกรรมการหมู่บ้าน การปฏิบัติหน้าที่และการ
ประชุมของคณะกรรมการหมู่บ้าน พ.ศ. ๒๔๕๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๑.๑/ ๐๐๐๓ ลงวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๑
จำนวน ๑ ฉบับ
๒. แนวทางและขั้นตอนการปฏิบัติในอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับที่ดินสาธารณะ ๒๕๖๑
จำนวน ๑ ชุด

ตามที่กระทรวงมหาดไทย ได้แจ้งแนวทางปฏิบัติในการดูแลรักษาที่ดินสาธารณะ ๒๕๖๑
ตามระเบียบ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

กระทรวงมหาดไทย แจ้งว่า มีปัญหาการร้องเรียนในเรื่องการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
ได้แก่ เจ้าหน้าที่ของกรรมการปกครอง กรรมที่ดิน และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ในเรื่องเกี่ยวกับการ
ออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง การขอถอนสภาพ การดูแลรักษาที่ดินสาธารณะ ๒๕๖๑ และการอนุญาต
ให้ใช้ที่ดินสาธารณะ ๒๕๖๑ ประเภทต่างๆ ซึ่งสาเหตุเนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานหรือผู้รับผิดชอบ
ตามระเบียบกฎหมายมีความไม่เข้าใจ สับสน ในขั้นตอนและแนวทางปฏิบัติ

ดังนั้น เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้รับผิดชอบตามระเบียบกฎหมายได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง
สอดคล้อง และเป็นไปในแนวทางเดียวกัน กระทรวงมหาดไทยจึงมอบหมายให้กรรมการปกครอง ร่วมกับ
กรรมที่ดิน และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จัดทำสรุปขั้นตอนและแนวทางปฏิบัติในอำนาจหน้าที่
ของหน่วยงานเกี่ยวกับที่ดินสาธารณะ ๒๕๖๑ เพื่อให้จังหวัดและอำเภอหรือผู้เกี่ยวข้องถือเป็นแนวทางปฏิบัติ
ใน ๕ เรื่อง ดังนี้

/ ๑. การออกหนังสือ...

๑. การออกหนังสือสำคัญสำหรับที่ท่อง ในที่ดินอันเป็นสาธารณะบัตรของแผ่นดินประเทศไทย
เพื่อเมืองใช้ร่วมกัน หน่วยงานรับผิดชอบหลัก กรมที่ดิน (สำนักงานที่ดินจังหวัด/สาขา ท้องที่)

๒. การดำเนินการถอนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณะบัตรของแผ่นดินประเทศไทยเพื่อเมือง
ใช้ร่วมกัน (ที่ดินสาธารณะประโยชน์) หน่วยงานรับผิดชอบหลัก กรมที่ดิน (สำนักงานที่ดินจังหวัด)

๓. การดูแลรักษา การระจับข้อพิพาทหรือการดำเนินคดีเกี่ยวกับที่ดินสาธารณะประโยชน์
หน่วยงานรับผิดชอบหลัก กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น/กรมการปกครอง (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/
นายอำเภอ)

๔. การดำเนินการขออนุญาตใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ตามมาตรา ๙ แห่งประมวล
กฎหมายที่ดิน หน่วยงานรับผิดชอบหลัก กรมที่ดิน (สำนักงานที่ดินจังหวัด/สาขา ท้องที่)

๕. การขออนุญาตประกอบกิจการดูดทรัพย์ในที่ดินของรัฐ หน่วยงานรับผิดชอบหลัก
กรมที่ดิน (สำนักงานที่ดินจังหวัด/สาขา/ ท้องที่)

รายละเอียดปรากฏตามลิสต์ที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายชานุชัย ศรีวิริย์)
นายอำเภอเมืองกาฬสินธุ์

ที่ทำการปกครองอำเภอ
กลุ่มงานบริหารงานปกครอง
โทร.โทรศัพท์ ๐ ๔๓๔๑ ๑๕๖๐

นายชานุชัย ศรีวิริย์
นายอำเภอเมืองกาฬสินธุ์

นายชานุชัย ศรีวิริย์
นายอำเภอเมืองกาฬสินธุ์

ที่ กส ๐๐๑๘.๑/ ๑๗๙๙

ที่ว่าฯ เรื่องเบิกอุดหนี้ของราชการสิ้นงวด

ประจำปี ๒๕๖๖ ๑๙ มกราคม

ศาลากลางจังหวัดเชียงใหม่ ชั้น

ถนนบ้ายพานหัวคู่ กส ๔๕๐๐๐

๑๗ มกราคม ๒๕๖๖

เรื่อง การซักซ้อมแนวทางและขั้นตอนการปฏิบัติในอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานเกี่ยวกับที่ดินสาธารณะอยุธยา

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ

- อ้างถึง ๑. พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๘๗
๒. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการคูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติ
ของแผ่นดิน สำหรับผลเมืองใจร่วมกัน พ.ศ. ๒๕๕๓
๓. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาต ตามมาตรา ๙
แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๗
๔. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอนุญาตให้คูดทราย พ.ศ. ๒๕๕๖
๕. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการถอนสภาพ การจัดที่ดินเพื่อประโยชน์สาธารณะ
จัดทำผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๐
๖. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์การเป็นกรรมการหมู่บ้าน การปฏิบัติหน้าที่และการ
ประชุมของคณะกรรมการหมู่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑
๗. หนังสือจังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ กส ๐๐๑๘.๑/๒ ๕๑๓ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ นท ๐๓๑๐.๑/ว ๐๐๐๓ ลงวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๖
จำนวน ๑ ฉบับ

๒. แนวทางและขั้นตอนการปฏิบัติในอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานเกี่ยวกับที่ดินสาธารณะอยุธยา
จำนวน ๑ ชุด

ตามที่กระทรวงมหาดไทย ได้แจ้งแนวทางปฏิบัติในการคูแลรักษาที่ดินสาธารณะอยุธยาตาม
ระเบียบ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

กระทรวงมหาดไทย แจ้งว่า มีปัญหาการร้องเรียนในเรื่องการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ได้แก่
เจ้าหน้าที่ของกรมการปกครอง กรมที่ดิน และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ในเรื่องเกี่ยวกับการออกหนังสือ
สำคัญสำหรับที่หลวง การขอถอนสภาพ การคูแลรักษาที่ดินสาธารณะอยุธยา และการอนุญาตให้ใช้ที่ดิน
สาธารณะอยุธยานี้ประเภทต่าง ๆ ซึ่งสาเหตุเนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานหรือผู้รับผิดชอบตามระเบียบ
กฎหมายมีความไม่เข้าใจ สับสน ในขั้นตอนและแนวทางปฏิบัติ

/ดังนั้น ...

ดังนี้ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้รับผิดชอบตามระเบียบกฎหมายได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง สอดคล้อง และเป็นไปในแนวทางเดียวกัน กระทรวงมหาดไทยจึงมอบหมายให้กรมการปกครอง ร่วมกับกรมที่ดิน และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จัดทำสรุปขั้นตอนและแนวทางปฏิบัติในอำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน เกี่ยวกับที่ดินสาธารณะประโยชน์ เพื่อให้วัดและคำagoหรือผู้เกี่ยวข้องถือเป็นแนวทางปฏิบัติใน ๕ เรื่อง ดังนี้

๑. การออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลัง ในที่ดินอันเป็นสาธารณะมีดังนี้
ผลเมืองใช้ร่วมกัน หน่วยงานรับผิดชอบหลัก กรมที่ดิน (สำนักงานที่ดินจังหวัด/สาขา ห้องที่)

๒. การดำเนินการถอนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณะมีดังนี้
(ที่ดินสาธารณะประโยชน์) หน่วยงานรับผิดชอบหลัก กรมที่ดิน (สำนักงานที่ดินจังหวัด)

๓. การดูแลรักษา การระงับข้อพิพาทหรือการดำเนินคดีเกี่ยวกับที่ดินสาธารณะประโยชน์
หน่วยงานรับผิดชอบหลัก กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น/กรมการปกครอง (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/
นายอำเภอ)

๔. การดำเนินการขออนุญาตใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมาย
ที่ดิน หน่วยงานรับผิดชอบหลัก กรมที่ดิน (สำนักงานที่จังหวัด/สาขา ห้องที่)

๕. การขออนุญาตประกอบกิจการดูดทรัพย์ในที่ดินของรัฐ หน่วยงานรับผิดชอบหลัก กรมที่ดิน
(สำนักงานที่ดินจังหวัด/สาขา ห้องที่)

รายละเอียดปรากฏตามลิสต์ที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป และแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่
ทุกแห่ง ถือเป็นแนวทางปฏิบัติด้วย

เรื่อง ๗๐๖๒๘๖๓๘๓๘๙
ขอแสดงความนับถือ
ผู้ว่าราชการจังหวัด จังหวัด ชลบุรี
๑๘๖๒๘๖๓๘๖๓๘๓๘๙
ผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี
๑๘๖๒๘๖๓๘๖๓๘๓๘๙
ผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี

- ๑๘๖๒๘๖๓๘๖๓๘๓๘๙ (นายธีรศัย อัจฉริยพันธุ์)
ผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัด
๑๘๖๒๘๖๓๘๖๓๘๓๘๓๘๙ ผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี

ที่ทำการปกครองจังหวัด ๑๘๖๒๘๖๓๘๓๘๙
กลุ่มงานปกครอง
โทร./โทรสาร ๐-๔๘๘๑-๑๒๓๓๔๕๖๗ (บุคลากร)
๑๘๖๒๘๖๓๘๖๓๘๓๘๓๘๙ ๑๘๖๒๘๖๓๘๖๓๘๓๘๙

(นายพานิช ศรีสวัสดิ์)
นายอิ่น กุญช์ ผู้อำนวยการสืบสาน

ที่ มท ๐๓๐.๑/๐๐๐๗๑

ศาลากลางจังหวัดกาฬสินธุ์
เลขรับ..... ๑๗
วันที่..... ๙ ม.ค. ๒๕๖๑

พิพากษาเรื่องที่ ๑๓๑
วันที่..... ๑๐ ม.ค. ๒๕๖๑

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๑ มกราคม ๒๕๖๑

เรื่อง การซักข้อมูลแนวทางและขั้นตอนการปฏิบัติในอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานเกี่ยวกับที่ดินสาธารณะประโยชน์ฯ
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

- อ้างถึง ๑. พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๔๗
๒. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการคูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณะสมบัติ
ของแผ่นดิน สำหรับผลเมืองใช้ร่วมกัน พ.ศ. ๒๕๔๗
๓. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาต ตามมาตรา ๘ แห่ง
ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๗
๔. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอนุญาตให้คุดทราย พ.ศ. ๒๕๔๗
๕. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการถอนสภาพ การจัดซื้อขายและ
จัดหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๐
๖. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์การเป็นกรรมการหมู่บ้าน การปฏิบัติหน้าที่และการ
ประชุมของคณะกรรมการหมู่บ้าน พ.ศ. ๒๕๔๑
๗. หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐.๑/ ๑๙๒๓๓ ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางและขั้นตอนการปฏิบัติในอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานเกี่ยวกับ
ที่ดินสาธารณะประโยชน์ฯ

จำนวน ๑ ชุด

ตามที่กระทรวงมหาดไทย ได้แจ้งแนวทางการปฏิบัติในการคูแลรักษาที่ดินสาธารณะประโยชน์ฯ
ตามระเบียบ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาเห็นว่ามีปัญหาการร้องเรียนในเรื่องการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่
ของรัฐ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ของกรมการปกครอง กรมที่ดิน และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ในเรื่องเกี่ยวกับ
การออกหนังสือสำคัญสำหรับที่ที่หลวง การขอถอนสภาพ การคูแลรักษาที่ดินสาธารณะประโยชน์ฯ และการอนุญาต
ให้ใช้ที่ดินสาธารณะประโยชน์ประเภทต่างๆ ซึ่งสาเหตุเนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานหรือผู้รับผิดชอบตาม
ระเบียบกฎหมายมีความไม่เข้าใจ สับสน ในขั้นตอนและแนวทางปฏิบัติ

ดังนั้น เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้รับผิดชอบตามระเบียบกฎหมายได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง
สอดคล้อง และเป็นไปในแนวทางเดียวกัน กระทรวงมหาดไทย จึงมอบหมายให้กรมการปกครองร่วมกับ
กรมที่ดิน และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จัดทำสรุปขั้นตอนและแนวทางปฏิบัติในอำนาจหน้าที่ของ
หน่วยงานเกี่ยวกับที่ดินสาธารณะประโยชน์ฯ เพื่อให้จังหวัดและอำเภอหรือผู้เกี่ยวข้องถือเป็นแนวทางปฏิบัติ
ใน ๕ เรื่อง ดังนี้

๑. การออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงในที่ดินอันเป็นสาธารณะสมบัติของแผ่นดินประเภท
ผลเมืองใช้ร่วมกัน หน่วยงานรับผิดชอบหลัก กรมที่ดิน (สำนักงานที่ดินจังหวัด/สาขา ท้องที่)

/ ๒. การดำเนิน...

๒. การดำเนินการถอนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทพื้นเมืองใช้ร่วมกัน (ที่ดินสาธารณะประโยชน์) หน่วยงานรับผิดชอบหลัก กรมที่ดิน (สำนักงานที่ดินจังหวัด)

๓. การคูแลรักษา การระจับข้อพิพาทหรือการดำเนินคดีเกี่ยวกับที่ดินสาธารณะประโยชน์ หน่วยงานรับผิดชอบหลัก กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น/กรมการปกครอง (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/นายอำเภอ)

๔. การดำเนินการขออนุญาตใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ตามมาตรา ๘ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน หน่วยงานรับผิดชอบหลัก กรมที่ดิน (สำนักงานที่ดินจังหวัด/สาขา ท้องที่)

๕. การขออนุญาตประกอบกิจการคูหาภัยในที่ดินของรัฐ หน่วยงานรับผิดชอบหลัก กรมที่ดิน (สำนักงานที่ดินจังหวัด/สาขา ท้องที่)

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อแจ้งผู้เกี่ยวข้องถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอัครชัย พรมผล
ปลัดกระทรวงมหาดไทย)

กรมการปกครอง
สำนักบริหารการปกครองท้องที่
โทร. ๐-๒๖๒๙-๘๓๐๔ - ๑๔ ต่อ ๓๐๖
โทรสาร ๐-๒๖๒๙-๘๓๐๔

แบบฟอร์มรายงานข้อมูลภาระงานสำนักงานที่ดินจังหวัดรับทราบผลการดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมาย

ประจำเดือน พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๖๔ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔

๑. การออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงในที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประจำเดือน

หน่วยงานรับผิดชอบหลัก กรมที่ดิน (สำนักงานที่ดินจังหวัด/สาขา ท้องที่)

ขั้นตอน	ผู้รับผิดชอบ
๑. นายอำเภอหรือ อปท. ยื่นคำขอต่อสำนักงานที่ดินจังหวัดหรือสำนักงานที่ดินจังหวัด/สาขา ท้องที่	สำนักงานที่ดินจังหวัด/สาขา ท้องที่
๒. ตรวจสอบข้อมูล/ออกหมายแจ้งเจ้าของที่ดินซึ่งเคียงรับรอง แนวเขต	สำนักงานที่ดินจังหวัด/สาขา ท้องที่
๓. นายอำเภอและอปท. มอบหมายผู้นำทำการรังวัดหรือนำเขียนแนวเขต โดยสำนักงานที่ดินจังหวัด/สาขา ท้องที่ เป็นผู้ที่ทำการสนับสนุนในการข้อมูลและการรังวัด เช่น ระหว่างแนบที่ กะเบียนที่ดินสาธารณะประโยชน์	นายอำเภอรวมกับ อปท. โดยสำนักงานที่ดินจังหวัด/สาขา ท้องที่ เป็นผู้สนับสนุน
๔. เจ้าหน้าที่ออกใบสำเนาหนังสือแสดงการตัดค้างและบันทึกผู้ตัดค้างได้เป็นหลักฐาน ให้ดำเนินการตัดค้างและบันทึกผู้ตัดค้างได้เป็นหลักฐาน	สำนักงานที่ดินจังหวัด/สาขา ท้องที่
๕. ประกาศออก น.ส.ล. พร้อมรูปแผนที่ที่เปิดเผย สำนักงานที่ดินจังหวัดหรือสาขา ที่ทำการร่างเกอ ที่ทำการกำนัน และบริเวณที่ดินมีกำหนด ๓๐ วัน ถ้าไม่ได้รับอนุญาตให้ปิด สำนักงานเทศบาลตัววิ้ย	สำนักงานที่ดินจังหวัด/สาขา ท้องที่
๖. หากไม่มีการตัดค้าง เสนอผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาลงนามยกเว้นในเขต กทม. ให้เสนออธิบดีกรมที่ดินเป็นผู้ลงนาม	สำนักงานที่ดินจังหวัด/สาขา ท้องที่ หรือกรมที่ดินแล้วแต่กรณี
๗. หากมีผู้ตัดค้าง กรณีไม่ได้รักฐานหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดินและไม่ได้ใช้สิทธิทางศักดิ์ภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ตัดค้าง ให้ออก น.ส.ล. ได้ หากผู้ตัดค้างไม่ได้ใช้สิทธิทางศักดิ์ให้ทำการออก น.ส.ล. เนพะส่วนที่ตัดค้าง จนกว่าจะได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดของศาล และคงว่าผู้ตัดค้างไม่ได้ใช้สิทธิในที่ดินนั้น	สำนักงานที่ดินจังหวัด
๘. หากมีผู้ตัดค้าง กรณีมีหลักฐานหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน ให้ทำการออก น.ส.ล. เนพะส่วนที่ตัดค้างไว้ก่อน และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดตรวจสอบสิทธิในที่ดินของผู้ตัดค้างว่า ได้เมื่อใดของที่ดินกฎหมายหรือไม่ ถ้าปรากฏว่าได้มายื่นให้ออก น.ส.ล. และแจ้งผู้ตัดค้างทราบภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ทราบผลการตรวจสอบ และถ้าปรากฏว่าได้มายื่นให้แจ้งให้ผู้ตัดค้างทราบโดยเร็วและระบุการออก น.ส.ล. เนพะส่วนนั้น	สำนักงานที่ดินจังหวัด

หมายเหตุ

๑. รายเบี้ยน กกุญามัย

(๑) มาตรา ๘ ตรี แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

(๒) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๔ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๗

(๓) รายเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ. ๒๕๑๗

(๔) รายเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการประกาศและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับผลประโยชน์ที่ดินจังหวัด ๒๕๓๕

๒. หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๑๗๑๐.๑/๑ ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๙ เรื่อง การซื้อและรับจำนำเขตที่สาธารณะประโยชน์

๓. การจัดทำทะเบียนที่ดินสาธารณะประโยชน์

๓.๑ การจัดทำทะเบียนที่ดินสาธารณะประโยชน์ในกรณีซึ่งมิได้มีการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงให้ นายอำเภอรวมกับ อปท. ดำเนินการตามแบบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด (ตามรายเบี้ยน นท.ฯ ข้อ ๑๐)

๓.๒ กรณีที่มีการออก น.ส.ล. แล้ว หากไม่ปรากฏหลักฐานที่ได้ใช้สิทธิประโยชน์ให้เจ้าหน้าที่ดินดำเนินการลงรายการให้ครบถ้วน หากรายละเอียดไม่ตรงกันให้เจ้าหน้าที่ดินแก้ไขให้ตรงตามความเป็นจริง แล้วลงลายมือชื่อตัวแทน วัน เดือน ปี กำกับ

โดยให้จัดทำเป็น ๔ ชุด เก็บไว้ที่อำเภอ อปท. สำนักงานที่ดินจังหวัด และกรมที่ดิน โดยให้ อปท. ขอคัดสำเนา ที่เบียนเดิมในเขตท้องที่มาเก็บไว้ด้วย (ตามรายเบี้ยน นท.ฯ ข้อ ๑๑)

๒. การดำเนินการถอนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน

ประเภทพื้นที่ใช้ร่วมกัน (ที่ดินสาธารณะประโยชน์ชั่วคราว)

หน่วยงานรับผิดชอบหลัก กรมที่ดิน (สำนักงานที่ดินจังหวัด)

ขั้นตอน	ผู้รับผิดชอบ														
๑. ผู้ขอซึ่งเป็นทบางการเมืองยื่นเรื่องต่อผู้ว่าราชการจังหวัด (ในเขต กทม. ยื่นต่ออธิบดีกรมที่ดิน) โดยที่ดินจะต้องอยู่ในบริเวณที่กำหนดความเหมาะสม ใช้ประโยชน์ในรายการและไม่ขัดกฎหมายผังเมือง	ผู้ขอ/สำนักงานที่ดิน จังหวัดหรือกรมที่ดิน														
๒. อำเภอท้องที่ร่วมกับ อปท. สอบสานประวัติความเป็นมาพร้อมให้ความเห็น	นายอำเภอร่วมกับ อปท.														
๓. ผู้ขอประسان อปท. เพื่อจัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของราษฎร	ผู้ขอ/อปท.														
๔. การพิจารณาของสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	อปท.														
๕. แจ้งความเห็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เช่น สปก.จังหวัด, หน่วยงานป้าแม่พื้นที่, โยธาธิการและผังเมืองจังหวัด, อำเภอ และ อปท.ห้องที่ เป็นต้น	สำนักงานที่ดินจังหวัด														
๖. เสนอคณะกรรมการกำกับการให้ที่ดินของรัฐประจำจังหวัดพิจารณาให้ความเห็น	สำนักงานที่ดินจังหวัด														
๗. สรุปเรื่อง พร้อมความเห็นของจังหวัดส่งให้กรมที่ดินทราบ	สำนักงานที่ดินจังหวัด														
๘. ตรวจสอบเรื่องและยกร่าง พ.ร.ภ./พ.ร.บ.ถอนสภาพ พร้อมรูปแบบที่ แนบท้าย เสนอกระทรวงมหาดไทยพิจารณา	กรมที่ดิน														
๙. เสนอคณะกรรมการพิจารณาเรื่องกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย	สำนักกฎหมาย ศปมภ.														
๑๐. ส่งเรื่องให้สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีเข้าคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา	กรมที่ดิน														
๑๑. คณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบแล้วส่งให้คณะกรรมการกฤษฎีกา พิจารณาลง พ.ร.ภ./พ.ร.บ.ถอนสภาพฯ	กรมที่ดิน														
๑๒. การออก พ.ร.ภ. หรือ พ.ร.บ.ถอนสภาพฯ															
<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td style="width: 50%;">พ.ร.ภ.ถอนสภาพฯ</td> <td style="width: 50%;">พ.ร.บ.ถอนสภาพฯ</td> </tr> <tr> <td>↓</td> <td>↓</td> </tr> <tr> <td>ทูลเกล้า เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย</td> <td>สภาพผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา</td> </tr> <tr> <td>↓</td> <td>↓</td> </tr> <tr> <td>ประกาศในราชกิจจานุเบกษา</td> <td></td> </tr> <tr> <td>↓</td> <td></td> </tr> <tr> <td>แจ้งจังหวัด ผู้ขอ และกรมธนารักษ์</td> <td></td> </tr> </table>	พ.ร.ภ.ถอนสภาพฯ	พ.ร.บ.ถอนสภาพฯ	↓	↓	ทูลเกล้า เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย	สภาพผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	↓	↓	ประกาศในราชกิจจานุเบกษา		↓		แจ้งจังหวัด ผู้ขอ และกรมธนารักษ์		
พ.ร.ภ.ถอนสภาพฯ	พ.ร.บ.ถอนสภาพฯ														
↓	↓														
ทูลเกล้า เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย	สภาพผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา														
↓	↓														
ประกาศในราชกิจจานุเบกษา															
↓															
แจ้งจังหวัด ผู้ขอ และกรมธนารักษ์															

หมายเหตุ

๑. รายเบ็ด กฎหมาย

๑.๑ มาตรา ๘ วรรคสอง (๑) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

๑.๒ รายเบ็ดกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการถอนสภาพ การจัดที่ดินที่เปลี่ยน และการจัดทำ
ผลประโยชน์ในที่ดินต่างรัฐ ตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๐

๒. กรณีประชาชนยังใช้ประโยชน์ร่วมกันอยู่จะต้องจัดหากำที่ดินอื่นทดแทน และขอความเห็นสมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร
ห้องที่ โดยต้องตราเป็นพระราชบัญญัติ

๓. หากทบทวนการเนื่องผู้ขอมีความจำเป็นเร่งด่วน สามารถขออนุญาตใช้ประโยชน์ในที่ดินสาธารณะประโยชน์
ตามมาตรา ๘ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ได้เป็นการชั่วคราวครั้งล่มเดือน ๕ ปี โดยถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย
ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาต ตามมาตรา ๘ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยมีเงื่อนไข
ห้องดำเนินการเรื่องถอนสภาพให้แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าวด้วย

๔. ให้นำเรื่องการประชุมประชาม (ขั้นตอน ๑) ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์การเป็นกรรมการใหญ่บ้าน
การปฏิบัติหน้าที่และการประชุมของคณะกรรมการใหญ่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๔๕ มาใช้ในการรับฟังความเห็นของราษฎร โดยอนุโลม

๔.๑ โดยมอบหมายชุดปฏิบัติการประจำตำแหน่ง (ชปด.) ตามหนังสือ มท. ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๗.๒/ว ๒๕๑๗
ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๗ เข้าร่วมกับ กม. ในการดำเนินการตั้งแต่ว่า

๔.๒ หากมีราษฎรเห็นด้วยหรือคัดค้านกรณีได้ให้ร่วมรับบันทึกรายงานการประชุมสรุปข้อคิดเห็นทั้ง ๒ ฝ่าย
เพื่อประกอบการพิจารณา

๓. การคุ้มครอง ภาระจับข้อพิพาทหรือการดำเนินคดีเกี่ยวกับที่ดินสาธารณะประโยชน์
หน่วยงานรับผิดชอบหลัก กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น/กรมการปกครอง (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/นายอำเภอ)

ข้อตกลง	ผู้รับผิดชอบ
๑. ให้ อปท. เป็นผู้ดำเนินการจับข้อพิพาทหรือร้องทุกข์กล่าวโทษภายใน ๓๐ วัน นับแต่รู้เหตุข้อพิพาทหรือคดีนั้น เว้นแต่คดีจะขาดอายุความให้ร้องทุกข์กล่าวโทษโดยทันที	อปท.
๒. หาก อปท. มิได้ดำเนินการตามข้อ ๑ ให้แจ้งเหตุผลและความจำเป็นให้นายอำเภอ ทราบภายใน ๗ วัน นับแต่ครบกำหนด และให้นายอำเภอเป็นผู้ดำเนินการหรืออนุญาตให้แกอ ร่วมกับ อปท. ดำเนินการก็ได้	อปท. และ นายอำเภอ
๓. ให้นายอำเภอร่วมกับ อปท. ตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับที่ดินสาธารณะประโยชน์นั้น เช่น ประวัติความเป็นมา ที่ดัง ขอบเขต สภาพปัจจุบัน และการแก้ไขปัจจุบัน โดยให้ สำนักงานที่ดินจังหวัดหรือสำนักงานที่ดินจังหวัดสาขาให้การสนับสนุนด้วย	อปท./นายอำเภอ โดยสำนักงานที่ดิน จังหวัด/สาขา ท้องที่ เป็นผู้สนับสนุน
๔. ค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองและคุ้มครองป้องกันที่ดินสาธารณะประโยชน์ เช่น การรังวัดอุดหนอดหรือตรวจสอบ น.ส.ล. การดำเนินคดี การรังวัดทำแผนที่ การจัดทำ ที่เบียนที่ดินสาธารณะประโยชน์ ให้เบิกจ่ายจากงบประมาณของ อปท.	อปท.

หมายเหตุ

๑. ระเบียบ กฎหมาย

๑.๑ มาตรา ๑๒๒ แห่ง พ.ร.บ.ลักษณะปกครองท้องที่ พุทธศักราช ๒๕๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย
พ.ร.บ.ลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๕๙

๑.๒ ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการคุ้มครองและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณ
สมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๖, ๑๖ และข้อ ๑๓

๑.๓ ระเบียบคณะกรรมการจัดที่ดินແเปลี่ยนแปลงชาติ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๑๕) ว่าด้วยวิธีปฏิบัติในการแจ้ง
และออกคำสั่งแจ้ง ผู้ฝ่าฝืนตามมาตรา ๘ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน อยู่ก่อนวันที่ประกาศของคณะกรรมการ
ฉบับที่ ๙๖ ลงวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕ ใช้บังคับ

๒. กรณีเป็นผู้ที่ฝ่าฝืนเข้าบุกรุกที่ดินของรัฐก่อนวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕ ผู้ว่าราชการจังหวัด
ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากพนักงานเจ้าหน้าที่ มีหน้าที่แจ้งให้ผู้ฝ่าฝืนออกจากที่ดิน
หรือถอนสิ่งปลูกสร้างออกจากที่ดินภายในระยะเวลาที่กำหนด ตามระเบียบคณะกรรมการจัดที่ดินແเปลี่ยนแปลงชาติ
ดังกล่าว หากไม่ปฏิบัติตามให้มีคำสั่งเป็นหนังสือกำหนดให้ผู้ฝ่าฝืนออกจากที่ดินภายในกำหนด ๓๐ วัน นับแต่
รับคำสั่ง หากยังฝ่าฝืนอยู่ก็ให้ดำเนินคดีต่อไป (ตามระเบียบคณะกรรมการจัดที่ดินແเปลี่ยนแปลงชาติ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๑๕)
หมวด ๒ ข้อ ๕, ๖, ๗, ๘ และข้อ ๙)

- ๔ -
**๔. การดำเนินการขออนุญาตใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน
 หน่วยงานรับผิดชอบหลัก กรรมที่ดิน (สำนักงานที่ดินจังหวัด/สาขา ห้องที่)**

ขั้นตอน	ผู้รับผิดชอบ
๑. ผู้ขออื่นคำขอต่ออำนวยการห้องที่ ยกเว้นห้องที่ที่ได้ยกเลิก อำนาจหน้าที่ของนายอำเภอในสิ่งที่ได้ยกเลิก ให้ยื่นต่อสำนักงานที่ดินจังหวัด/สาขา ห้องที่ แล้วแต่กรณี	นายอำนวยหรือสำนักงานที่ดินจังหวัด/สาขา ห้องที่ แล้วแต่กรณี
๒. มอบหมายเจ้าหน้าที่ไปทำการรังวัดขั้นสุดตรวจสอบในที่ดิน	นายอำนวยหรือสำนักงานที่ดินจังหวัด/สาขา ห้องที่ แล้วแต่กรณี
๓. ประชุมรับฟังความคิดเห็นของราษฎรในที่ดิน	ผู้ขอ/อปท.
๔. การพิจารณาของสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	อปท.
๕. ประกาศการขออนุญาตประกอบกิจการในที่ดินของรัฐ โดยให้ ปิดไว้ในที่เปิดเผย สำนักงานที่ดินจังหวัดหรือสาขา ที่ว่าการอำนวย ที่ทำการกำนัน ที่ทำการ อปท. และบริเวณที่ดินที่ขออนุญาตแห่งละ ๑ ฉบับ มีกำหนด ๓๐ วัน	นายอำนวยหรือสำนักงานที่ดินจังหวัด/สาขา ห้องที่ แล้วแต่กรณี
๖. แจ้งหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาให้ความเห็น เช่น หน่วยงานป่าไม้พื้นที่, หน่วยทหารเขตพื้นที่, สำนักงานโบราณคดี เขตพื้นที่, อปท. ห้องที่, สำนักงานสิ่งแวดล้อมเขตพื้นที่, อำนวยห้องที่ และหน่วยราชการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานที่ดินจังหวัด
๗. นัดประชุมคณะกรรมการพิจารณาเรื่องราวขออนุญาตประกอบ กิจการ ตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินประจำจังหวัด	สำนักงานที่ดินจังหวัด
๘. จังหวัดส่งเรื่องให้กรมที่ดินพิจารณา เสนอกระทรวงมหาดไทย เพื่อขออนุมัติ หรือความเห็น	สำนักงานที่ดินจังหวัด
๙. สำนักกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยพิจารณา เสนอบลังค์กระทรวงมหาดไทย เพื่อนำเรียน ร่วมกับ อนุมัติ	สำนักกฎหมาย สปมท.
๑๐. ส่งเรื่องให้จังหวัดเพื่อพิจารณาออกหนังสืออนุญาต ในฐานะ พนักงานเจ้าหน้าที่	กรมที่ดิน
๑๑. ผวจ. พิจารณาออกหนังสืออนุญาต ตามมาตรา ๙ แห่งประมวล กฎหมายที่ดิน (ทำคำสั่งทางปกครอง)	สำนักงานที่ดินจังหวัด

หมายเหตุ

๑. ระบุบัญชีกฎหมาย
 - ๑.๑ มาตรา ๙ และ ๙/๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน
 - ๑.๒ ระบุเบิกกระทรัตน์มหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการขออนุญาต ตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๕
 - ๑.๓ หากเป็นการใช้ประโยชน์ในที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทที่ดินกรรจ้างว่างเปล่า ตามมาตรา ๑๓๐๔ (๑) แห่งประมวลกฎหมายแห่งและพาณิชย์ ยกเว้นไม้อ้างคำขอตามข้อ ๔, ๕ และข้อ ๑๐
 - ๑.๔ ผู้ขอต้องเป็นบุคคลหรือนิติบุคคลสัญชาติไทย และประกอบกิจการค้ายศต่อ (ตามระบุข้อ ๒๑)
 - ๑.๕ การอนุญาตอิงเบี้ยต่อการใช้ประโยชน์ร่วมกันของราษฎร อนุญาตได้คราวลั่นไม่เกิน ๕ ปี เมื่อที่ไม่เกิน ๑๐ ไร (เงินแต่ละ เหตุอันคราว) และเสียค่าตอบแทน ตามมาตรา ๙/๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน (ไม่เกินร้อยละ ๑,๐๐๐ บาท ต่อปี) (ตามระบุข้อ ๑๒, ๒๖, ๒๗ และข้อ ๒๕)
 - ๑.๖ การประชุมรับฟังความเห็นของราษฎรในที่ดิน (ขั้นตอน ๓) เป็นไปตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ นา ๑๒๕๗๖/๑๕๐ ลง วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๐๑ ข้อ ๔ โดยให้นำเรื่องการประชุมประชาคมตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์การเป็น กรรมการหมู่บ้าน การปฏิบัติหน้าที่และการประชุมของคณะกรรมการหมู่บ้าน พ.ศ. ๒๕๔๕ ข้อ ๔๔ มาใช้ในการดำเนินการในเรื่อง ดังกล่าวโดยอนุโลม
 - ๑.๗ โควมอนุหมายชุดปฏิบัติการประจำสำนัก (ชปค.) ตามหนังสือ นท. ด่วนที่สุด ที่ นท ๐๑๐๗.๖/๑ ๖๔๐๗ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๗ เข้าร่วมกับ กม. ในการดำเนินการลักษณะ
 - ๑.๘ หากมีรายฎรเห็นด้วยหรือคัดค้านกรณีให้รับทราบบันทึกรายงานการประชุมสรุปข้อคิดเห็นทั้ง ๒ ฝ่าย เพื่อ ประกอบการพิจารณา

**๕.การขออนุญาตประกอบกิจการคุ้มครองในที่ดินของรัฐ
หน่วยงานรับผิดชอบหลัก กรมที่ดิน (สำนักงานที่ดินจังหวัด/สาขา ห้องที่)**

ขั้นตอน	ผู้รับผิดชอบ
๑.ผู้ขออื่นคำขอต่อนายอำเภอท้องที่ ยกเว้นห้องที่ที่ได้ยกเลิก อำนาจหน้าที่ของนายอำเภอในการปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการตาม ประมวลกฎหมายที่ดินแล้ว ให้ยื่นต่อสำนักงานที่ดินจังหวัด/สาขา ห้องที่ แล้วแต่กรณี	นายอำเภอท้องที่หรือสำนักงานที่ดิน จังหวัด/สาขา ห้องที่ แล้วแต่กรณี
๒.มอบหมายเจ้าหน้าที่ออกไปทำการรังวัด ชันสูตรสอบสวน รวมทั้งตรวจสอบว่าอยู่ในบริเวณที่จังหวัดได้กำหนดเป็นบริเวณที่ สามารถคุ้มครองได้หรือไม่	นายอำเภอหรือสำนักงานที่ดินจังหวัด/ สาขา แล้วแต่กรณี
๓.ประชุมรับฟังความคิดเห็นรายภูริในพื้นที่	อปท.
๔.การพิจารณาของสถาบันกรรมการปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความเห็น	อปท.
๕.ประกาศการขออนุญาตประกอบกิจการคุ้มครองในที่ดินของรัฐ ในที่เปิดเผย ณ ที่ทำการอำเภอ สำนักงานที่ดินจังหวัดหรือสาขา ที่ทำการ กำนัน ที่ทำการ อปท. และที่บริเวณใกล้เคียงหรือในที่ดิน มีกำหนด ๓๐ วัน	นายอำเภอหรือสำนักงานที่ดินจังหวัด/ สาขา แล้วแต่กรณี
๖.ประชุมคณะกรรมการจัดทำรายงานอนุญาตให้คุ้มครองประจำแห้ง	สำนักงานที่ดินจังหวัด
๗.ตรวจสอบว่ามีใบอนุญาตมาตราส่วนราชภัฏที่ถูกต้องแล้วก่อนออกหนังสือยื่น ด.เสนอ ผวจ. พิจารณาออกใบอนุญาตประกอบกิจการคุ้มครอง	สำนักงานที่ดินจังหวัด
๘.เสนอ ผวจ. พิจารณาออกใบอนุญาตประกอบกิจการคุ้มครองในที่ดินของรัฐ (ทำคำสั่งทางปกครอง)	สำนักงานที่ดินจังหวัด

หมายเหตุ

๑. ระเบียบกฎหมาย

๑.๑ มาตรา ๙ (๖) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

๑.๒ ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการขออนุญาตให้คุ้มครอง พ.ศ. ๒๕๔๖

๒. ผู้ขอเป็นบุคคลหรือบุคคลสัญชาติไทย และประกอบกิจการด้วยตนเอง (ตามระเบียบฯ ข้อ ๑๙)

๓. หลักเกณฑ์ในการพิจารณา (ตามระเบียบฯ ข้อ ๑๙)

๓.๑ ด้านวิชาการ เช่น ความเสียหายแก่สภาพดิน สภาพธรรมชาติของล้ำน้ำ

๓.๒ ด้านการปกครอง เช่น ความเดือดร้อนของรายภูริ ความเสียหายทางเศรษฐกิจหรือทรัพยากรธรรมชาติ

๔. ผู้ขอต้องเสียค่าตอบแทนเป็นรายปี ตามมาตรา ๙/๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน (ไม่เกิน ลบ.เมตรละ ๒๕ บาท)
(ตามระเบียบฯ ข้อ ๒๙)

๕. ผู้ได้รับอนุญาตต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขหลังใบอนุญาต หากไม่ปฏิบัติตามอาจถูกสั่งระงับการคุ้มครองได้ทันที
และอาจจะสั่งเพิกถอนใบอนุญาตด้วยก็ได้ โดยให้ ผวจ. แต่งตั้งนายอำเภอร่วมกับสำนักงานที่ดินจังหวัดหรือเจ้าหน้าที่สำนักงานที่ดิน
จังหวัดสาขา ที่รับผิดชอบพื้นที่ที่เป็นเจ้าหน้าที่ ตามข้อ ๒๖ ของระเบียบดังกล่าว โดยมีคำสั่งระหว่างหน้าที่ ๗๙๙/๒๕๕๘
ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๘ มอบหมายให้ ผวจ. เป็นผู้มีอำนาจในการพิจารณาและมีคำสั่งให้หยุดการคุ้มครอง หรือเพิกถอน
ใบอนุญาต (ตามระเบียบฯ ข้อ ๑๙, ๒๐, ๒๑ และข้อ ๒๖)

๖. การขออนุญาตมีกำหนดระยะเวลา ๑ ปี.กรณีการขอต่อใบอนุญาต ผู้ขอจะต้องยื่นคำขอต่อเจ้าหน้าที่สำนักงานที่ดิน
จังหวัด/สาขา หรือนายอำเภอ ภายใน ๙๐ วันก่อนหมดอายุใบอนุญาต (ตามระเบียบฯ ข้อ ๒๖)

๗. กรณีการขออนุญาตคุ้มครองในแม่น้ำหรือห่วงประเทศา จะต้องเสนอคณะกรรมการพิจารณาอนุญาตให้คุ้มครอง
(กพด.) และเป็นไปตามข้อกำหนดทางด้านเทคนิคเกี่ยวกับการคุ้มครองตามเงื่อนไขและเงื่อนไขของ (ข้อตกลงไทย – ลาว) ด้วย

๘. การประชุมรับฟังความเห็นของรายภูริในพื้นที่ (ขั้นตอน ๓) เป็นไปตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย
ที่ นว ๑๒๕๗๖/๒๕๐๑ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๐๑ ข้อ ๔ โดยให้นำเรื่องการประชุมประชาคมตามระเบียบ
กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์การเป็นกรรมการหมู่บ้าน การปฏิบัติหน้าที่และการประชุมของคณะกรรมการหมู่บ้าน
พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๔๖ นี้ใช้ในการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวโดยอนุโลม

๙.๑ โดยมอบหมายชุดปฏิบัติการประจำตำบล (ชปต.) ตามหนังสือ มท. ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๗.๒/๒ ๒๕๗๗
ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๗๗ เข้าร่วมกับ ณ. ในการดำเนินการลังกล่าว

๙.๒ หากมีรายภูริที่ต้องขอคัดค้านกรณีได้ทราบบันทึกรายงานการประชุมสรุปข้อคิดเห็นทั้ง ๖ ฝ่าย
เพื่อประกอบการพิจารณา